

ሰንበት ዘኔቆዲሞስ

መጋቢት 2 2014 ዓ.ም. (April 10 2022)

ንሐቂ ንብርሃን ተቐቢልካ ምኽክል

መዝሙር: ሐረ ጎቤሁ ዘስሙ ኒቆዲሞስ ወይቤሎ ለኢየሱስ ... ኒቆዲሞስ ዝስሙ ናብ ኢየሱስ ከደ ረቢ ሊቅ ንስኻ መምህር ኮንካ ካብ አምላኽ ከም ዝመጸእካ ንሕና ብኣኻ ንአምን ኢና ከም ወዲ አምበሳ በጥ ኢልካ ደቂስካ ብትንግኤኻ አተንስአኒ።

ንባባት: ኤፈ. 2:4-10፣ 1ዮሐ 4:1-10፣ ግ.ሐ.5:34-ፍ፣ ዮሐ 3:14-21

ምስባክ: ሐወጽከኒ ሌሊተ ወፈተንኮ ለልብየ፣ አመ ከርከኒ ወኢተረክበ ዓመጸ በላዕሌየ፣ ከመ ኢይንብብ አፉየ ግብረ እንላ እመ ሕያው። ልበይ ተዓዘብካዮ ብለይቲ በጻሕካዮ፣ መርሚርካንስ ገለ ክፉእ አይረኽብካን፣ ብአፈይ ከም ካልኣት ሰባት ክፉእ አይዛረብን እየ መዝ.17:3።

ሰንበት ዘኔቆዲሞስ ኢና ዘኪርና ዘሎና። ኒቆዲሞስ ምሁር ሕጊ ግን ነቲ ኢየሱስ ዘስተምህሮን ዝገብሮን ዝነበረ ብማዕዶ ርእዩ ዝአመነ ኢዩ። ጉዕዞ እምነት ንበይኑ በቲ ዝሰምዖ ዝነበረን ዝርአዮን እዩ ጀሚሮዎ፣ ነቲ ዝነበሮ እምነት ከረጋግጽ ኢሉ ኸአ ኣብ ኢየሱስ ብለይቲ ኣብ ጽምዖ ክምሃር ክፈልጥ ኢሉ መጸኢ። መምህር ብጀካኻ እቲ አምላኽ ምስኡ ዝኾነ ሰብ ነዚ ንስኻ እትገብሮ ዘሎኻ ተአምራት ኪገብሮ ዚኽእል ሓደ እኳ የልቦን እም ንስኻ መምህር ኩንካ ኻብ አምላኽ ከም ዝመጸእካ ንፈልጥ ኢና በሎ። እዚ ብለይቲ ምምጽኡ፣ መጀመርያ ኣባል ቤት ምኽሪ አይሁድ ስለ ዝነበረ፣ ዝነበሮ ሓላፍነትን ክብርን ምስ ኢየሱስ ብግሁድ ክራኽብ ኣየፍቅደሉን ነፋ ስለዚ ብሕቡእ ክረኽቦ ወሲኑ። ካልአይ ንኢየሱስ ብጽምዖ ንበይኑ ዝደለዮ ክዕልል ኢሉ ካብቲ ኣብ ውሽጡ ዝሰምዖ ጸልማት ወጺኡ ኣብ ብርሃን ክአቱ ስለ ዝደለ ብለይቲ ኣብ ኢየሱስ መጸኢ። ንኢየሱስ ንበይንኻ ክትረኽቦ ክተዕልሎ ምኽክል ጸጋ ብርሃን እዩ ዝዕድል ምኽንያቱ ንሱ ምንጪ ሕይወትናን ተፈጥሮናን ስለ ዝኾነ ኒቆዲሞስ ነዚ ጸጋ እዩ ኣብ ግብረ ርእይዎ።

ኣብ ሕይወት ኒቆዲሞስ ብዙሕ ነገራት ኢና እንምሃር፡

- ኣብ ኢየሱስ መጸኢካ ምኽክል፡ ካብ ዘሎናዮ ኣብ ኢየሱስ ገጽና ክንጉዕዝ ክንክእል ኣሎና። ግላዊ ውሳኔ የድልየና ነቲ አምላኽ በብዕለቱ ዝገልጸልና ኣለሊና ኣብኡ ክንምለስ እም ምስኡ ክንራኽብ ይግብአና። ነቲ ጎልቢቡ ዝሕዘና ጸልማት ክቕንጠጥ ኣብ ኢየሱስ ክንቀርብ ይግባእ። ከም እንድርያስ ሓዋርያ ንመድኃኒ ረኺብናዮ ክንብል ክንክእል ኣሎና።
- ንኢየሱስ ኣብ ጽምዖ ምርካቡ፡ ጫውጫውታ ኣብ ዝበዝሖ ክንሰምዕ ክነስተውዕል ይኸብደና እዩ ስለዚ ብለይቲ ይኹን ብቀትሪ ኣብ ጽምዖ ንአምላኽ ክንረክብ ጊዜ ክንውስን ኣሎና። ነበይነይ ምስ አምላኽይ ክዛረብ እደሊ ኣሎኹ ኢልና ክንረኽቦ ክንዛረብ። እዚ እዋን ጸም ፵ ፍሉይ እዋን ጽምዖን ንኢየሱስ ብግልና ክንረኽቦ ዝዕድም ፍሉይ እዋን እዩ።
- ንኢየሱስ ኩሉ ዘጸግመና ገሊጽና ክንክእል ኣሎና። ዓቕምና ኣፍልጦና ከምኡ እንነብር ዓለምና ኣብ ጉዕዞ ሕይወትና ክበድ ይፈጥረልና እዩ ስለዚ ሎሚ ነቲ ንአምላኽ ከይንርኢ

ከይንቅርብ ከዊሉና ዘሎ ሒዝና ናብ ኢየሱስ ንቕረብ። ንሱ ሓቅን መገድን ሕይወትን ስለ ዝኾነ ክመርሓና ክነግረና እዩ ግን መጀመርያ ኣብኡ ንቕረብ።

- **ንሓቂ መስኪርካ ምኽኣል።** ኒቆዲሞስ ኣብ ኢየሱስ ሓቂ ርእዮ ስለ ዝኾነል ብለይቲ ኣብኡ መጺኡ። ዝያዳ ክፈልጥ ዝያዳ ኣብ ሓቂ ክነብር ስለ ዝደለ። ሓቂ ኣብ ኣምላኽ ጥራሕ እያ እትርከብ። ንሓቂ ክትረኽባን ምስ ረኽብካያ ክትዕቅባ ቀሊል ኣይኮነን። ብዙሓት ሰማዕታት ሕይወቶም ዝሃቡ ንሓቂ ክብሉ እዮም ስለዚ ሓቂ ኣብ እንደልየሉ እዋን እቲ ጉዕዞ ከቢድ ምዃኑ ፈሊጥና ኣብ ምንጪ ሓቂ ዝኾነ ኢየሱስ ንምጻእ።

ኢየሱስ ኣብ ሕይወት ነፍሲ ወከፍና ዘምጽኦ ዘሕጉስ ዜናን ምንጪ ናይ ኩሉ ሓጎስ ዮሓንስ ወንጌላዊ ክገልጽ እንከሎ በቲ ሓደ ወዱ ዝእመነ ዘበለ ኩሉ ናይ ዘለዓለም ሕይወት ምእንቲ ኺረከብ እምበር ከይጠፍእሲ ኣምላኽ ንወዱ በጃ ኽሳዕ ዝህብ ክሳዕ ክንድዚ ንዓለም ኣፍቀራ (ዮሐ 3:16) ይብል።

ኣብ ድሕነት ክንሳተፍ ብነጻ ዕድል ይውሃበና ኣሎ። ክነጽጎ ወይ ወይ ክንቅበሎ ናይ ነፍሲ ወከፍና ነጻ ውሳኔ እዩ። ዝኾነ ተጽዕኖ ወይ ምግዳድ የብሉን። ኣብዚ ዝውሃብ ዕድል ክገልጽ እንከሎ ኣብኡ ዝእምን ዘበለ ኩሉ ክድገን እምበር ክፈርድ ኢሉ ኣይኮነን ይብል። ኣብዚ ጊዜ ጾም እዚ ጾጋ እዩ ተዋሂቡና ዘሎ ንኹሉ ዝእምን ዘበለ ኣምላኽ ጾግኡ ክህብ/ክዕድል ድላዩ እዩ። እቲ ዘገርም ብዛዕባ እዚ ጾጋ ወላ እኳ ንኣምላኽ ክገልጽ ብዘይመጠን ዓቢ ዋጋ ዘለዎ ይኹን እምበር ንኹልና ብዘይ ሓደ ግብሪ ብነጻ እዩ ዝውሀበና። ህያብ ኣምላኽ ብነጻ ዝተዓደልናዮ ክቡር ዋጋ ዘለኦ እዩ። እምብኣር ጉዳይ ድሕነትና ፍረ ከምዘልኦ ክግለጽ ሓደ ነገር የድሊ። ነቲ ብኢየሱስ ክርስቶስ ኣቢሉ ዝተዋህበና ፍሉይ ህያብ ኣምላኽ እናኣመስገና ክንቅበለ። ጊዜ ጾም ግን ነዚ ኣፍደገ ድሕነት ይኸፍተልና ስለ ዘሎ ክንቅበሎ ስንድዋት ክንከውን ኣሎና። ኣብኡ ክንእምንን ጽቡቕ ሕይወት ክነብር ስንድዋት ክንከውን ኣሎና።

ብርሃን ናብ ዓለም መጻ ደቂ ሰብ ግና ግብሮም ክፉእ ስለ ዝኾነ ካብ ብርሃን ጸልማት ፈተዉ (ዮሐን 3:19)። ኣብዚ ቃል ኢየሱስ እንርእዮ ነፍሲ ወከፍና ካብ መገዲ ኣምላኽ ከም እንወጽእ ኣሚና ኣብኡ ክንምለስ ጌጋና ክንእመን እዋ ኣብ ብርሃኑ ክንምለስ እዩ ዘዘኻኸረና ዘሎ።

ኣብ ሓደ ዝንገር ታሪኽ ሓደ መዓልቲ ንጉሥ ፍረደሪክ ዳግማይ ናይ ፕራሻ (ጀርመን) ኣብ በርሊን ቤት ማእሰርቲ ይበጽሕ ነሩ። ብዙሓት ካብቶም እሱራት ነዚ ዕድል ተጠቂሞም እናተደፋፍኡ ጉዳዮም ክርከሩሎም ኣብ እግሩ እናወደቑ ይልምንዎ ነሮም። ሓደ እሱር ግን ኣብ ሓደ ኩርናዕ ኮፍ ኢሉ ነሩ። እዚ ነቲ ዝርኢ ዝነበረ ንጉሥ ገሪምዎ። ንጉሥ ኣብቲ እሱር ዘለዎ ቅርብ ኢሉ እንታይ ስለ ዝገበርካ ኢኻ ኣብዚ ተኣሲርካ ዘሎኻ እናበለ ሓቲትዎ። ብረት ተጠቂምካ ሰሪቕኻ ዝብል እዩ ጎይታይ እናበለ መሊሱ። እቲ ንጉሥ እዋ ፈጺምካዮ ዲኻ ኢሉ ሓተቶ? እዉ ጎይታይ ብዝገበርክዎ ኸኣ ክቕጻዕ ይግብኣኒ እዩ እናበለ እሱር መሊሱ። እቲ ንጉሥ ሽዑ ነቶም ሓለውቲ ነዚ በደለኛ ሰብ ካብዚ ኣውጽእዎ ነዞም ኩሎም ኣብዚ ዘለዉ ንጹሓት ከበላሹ ኣይደልዮን እየ ኢሉ ካብ ቤት ማሕበሩ ኣውጺኦ ይብሃል።

ጌጋና ምስተኣመና ጥራሕ ኢና ክሕደገልና ዝኽእል። ሓደ ካብቲ ዝበለጸ ተስፋ ዝህብ ኣብ ቅ. መጽሓፍ እንረኽቦ ኃጢአትና እንተ ተናዘዝና ኣምላኽ እሙንን ጻድቕን ስለ ዝኾነ ንኃጢአትና

ይቻረ ኪብለልና ካብ ኩሉ በደልናውን ኬንጽፋና እዩ (1ዮሐ 1:9) ዝብል እዩ። ብኃጢአትካ ምንሳሕ እቲ ቀዳማይ ስጉምቲ ከም ብሓዲስ ከም እትውለድ ምጳኑ ኣብ ናይ ሎሚ ወንጌል ተጠቂሱ ንረኽቦ። ብኸምዚ ጥራሕ እዩ ኸአ ንመገዲ ጸላም ሓዲግና ኣብ መገዲ ብርሃን ክንኣቱ እንኽእል።

ሓደ ንመገዲ ኣምላክ ዝነጽግ ንጸላም እዩ ዝመርጽ ካብ ብርሃን ይሃድም። ንርእስና እሞ ምስ ሕያዎትን ቅኑዓትን ሰባት ኣወዳዲርና ንርእያ ሽዑ ድኽመትና ሕመቕና ክንርኢ ክንክእል ኢና። ሓደ ኣልቢቢያደስ ዝብሃል ዓርኪ ሶቕራጠስ ግሪኻዊ ፍላስፋ ጸጸኒሑ ይሓርቕ የንጸርጽር ይርኣ ነሩ ከምዚ እናበለ ኸአ ተዛሪቡ ይብሃል “ሶቕራጠስ እጸልኣካ እየ ምኽንያቱ ኩሉ ጊዜ ክረኽበካ እንከሎኹ ንርእሳይ ከምዝርኢ ትገብረኒ ኢልዎ ይብሃል። ሓደ ኣብ ሕማቕ ነገር ዝተጸምደ ሰብ ዝኾነ ብርሃን ንግብሩ ዝገልጽ ኣይደልን እዩ፤ እቲ ጽቡቕ ዝገብር ሰብ ግን ኣብ ብርሃን ክወጽእ ኣየሰክፎን እዩ ግብሩ ቅኑዕ ስለ ዝኾነ።

ሓደ እዋን ሓደ ኣርቲተክት (architect) ናብ ፕላቶ ግሪኻዊ ፍላስፋ ቀሪቡ ሓደ ገዛ ውላ ሓደ ክፍሉ ክርኣ ዘይክኣል ክሃንጽ ከምዝኽእል ሓበሮ ይብሃል። ፕላቶ ከአ “ነፍሲ ወከፍ ክፍሊ ክርኣ ከምዝክኣል ገርካ እንተ ሃነጽካ ዕጽፊ ክኸፍለካ እየ ኢልዎ ይብሃል። ሕማቕ ግብሪ ጥራሕ እዩ ክርኣ ዘይደለ ከምኡ ካልእ ክርእዮ እውን ዘይደሊ። ንኢየሱስ ከም ብርሃና ክንቅበሎ እንተ ኸኣልና ሕይወትና ክቕይረልና እዩ። ኣብ ኢየሱስ እንተ ቐሪብና ምስኡ እንተ ኣዕለልና ነዚ ዝሰዕብ ክንቅበል ኢና።

- ሰላም ምስ ኣምላኽ ክህበና እዩ። ኣዳም ሕጊ ኣምላኽ ምእዛዝ ምስ ኣበዩ ካብኡ ሃዲሙ። ቃኤል ንሓዉ ምስ ቀተሎ ንኣምላኽ ስለ ዝፈርሐ ንርሑቕ ዓዲ ሃዲሙ፤ ነገስታት እስራኤል ኣብ ኣምልኾ ጣዖትን ዝርጋንን ምስ ኣተዉ ንነብያት ኣምላኽ ነቶም መልእኽቲ ኣምላኽ ዘምጽኡ ዝነበሩ ክርእይዎም ይደልዩ ኣይነበሩን። እምብኣር ኢየሱስ ሎሚ ነዚ መንፈስ እዚ ክንስዕር ይደልየና ኣሎ። ንኣምላኽ ነቲ ፈቃር ኣቦ ዝኾነ ክንረኽቦ ይደልየና ኣሎ ሽዑ ደቂ ቤት ክንከውን ኢና። ሰላም ኣብ ኣምላኽ ጥራሕ እዩ ዝርከብ።
- ምስ ሰባት ሰላም ክህበና እዩ። ኃጢአትና ስለ ዝተሓድገልና ንሕና እውን ክንሓድግ ኣሎና። በደል ሰባት እንተ ሓደግና ከምቲ ኣምላኽ ዝርእዮም ገርና ክንርእዮም ኢና። ነዚ እንተ ገበርና ደቂ ሓንቲ ስድራ ብፍቕሪ ዝተጠርነፍና ክንከውን ኢና። እዚ ጥራሕ እዩ መልሲ ነዛ ተረቢሻ እንርእያ ዓለምና፤ ሃገርና ሕብረተሰብና እቲ ሓቂኛ መልሲ ክህብ ዝኽእል።
- ኣብ ውሽጥና ሰላም ክህበና እዩ። ሰብ ልዕሊ ዝኾነ ነገር ንርእሱ እዩ ዝፈርሕ። ድኽመታትና ንፈልጥ ኢና፤ ናይ ገዛእ ርእስና ብርታዔ ፈተና ንፈልጦ ኢና፤ ክንገብሮ ዝግብኣናን ናይ ገዛእ ርእስና ዘድሊ ነገራት እውን ንፈልጥ ኢና፤ ነዚ ኹሉ እናፈልጥና ከም ዘይፈለጥና ኮና ዝጥዕመና ዝበልናዮ መሪጽና ክነብር ንፈቱ። ብዙሓት ሰባት ካብ ገዛ ርእሶም ክሃድሙ ኣቋርጽ መገዲ ይመርጹ ግን ኩሉ ዝገብርዎ ዝመረጽዎ ግዝያዊ እዩ። እቲ እንኮ መፍትሒ ናይ እዚ ኹሉ ንኢየሱስ ክርስቶስ ምቕባልን ከም ዋሓስና ከም ሓጋዚና ምቕባሉ ሽዑ መገድና እናጸረግና ክንጉዓዝ ይግባእ። ንሓደ ነገር ከምቲ ኣብ ቅድሚ ሰባት ክንገብሮ ዘይንደሊ ነበይንና እውን ክንገብሮ ከምዘይግብኣና ንግበር። እዚ ሓደ ንእሽቶ ነገር ኣብዚ እዋን ጾም ፵ ከም ደቂ ብርሃን ክንገብሮ ዝግብኣና እዩ።

ቅ. ጳውሎስ አብ ሰብ ኤፈሶን ዝጸሓፋ ቀዳመይቲ ንባብና ዘዘኻኸር ቃላት ንረኽባ። አምላኽ አብቲ ሕማቕ ኩነታት አብ እንርከቡሉ እዋን ከድሕነና ክዕረቕና ክንምለሶ ይደሊ። ንኣና ብበደልና ምወታት እኳ እንተ ነበርና ምስ ክርስቶስ ሕያዋን ገበረና፤ ብጸጋ ኢኹም ዝደኃንኩም (ኤፈ. 2: 5) ይብል። እዚ ኹሉ መግለጺ ፍቕርን ምሕረት አምላኽን እዩ። ልዕሊ ኹሉ ዝገልጽ ምሕረት አምላኽ አብ ተግባር ክርክ እንከሎ እዩ። ብግብርና ዘተዋህበና አይኮንንን ባዕልና ንርእስናእውን ክንሕግዝ አይንኸእልን ኢና። አብዚ ናይ አምላኽ ጸጋን ዕብዮት ግብሩን ንርኢ። ፍቕሪ አምላኽ ብኩነታትና አይውሰንን እዩ። አባና ጽቡቕ ነገር ስለ ዘሎ አይኮንን ዘፍቅረና። ብአንጻሩ ንሱ ዘፍቅረና አብኡ ኩሉ ጽቡቕ ነገር ዘበለ ስለ ዝርከብ እዩ።

ሎሚ በቲ አምላኽ ዝገበረልና ሰናይ ነገር እናተሓጎስና እንከሎና ክነስተውዕለሉ ዝግብኣና ነገር አሎ። እሞኽ እንታይ ንበል፡ ጸጋ ምእንቲ ኺበዝገሲ ኃጢአት እናገበርናዶ ንንበር ብርግጽ ከምኡ አይኮንን። ምኽንያቱ ንዝኾነ ነገር ተዋሂቡና ንዘሎ ከም ግብኡ ወይ ከም መሰል ገርና ክንርእዮ የብልናን። ክንጻወቶ ወይ ክነበርክቶ ዝግብኣና ግደ አሎና። ጸጋ አምላኽ ክንድገን ተዋሂቡና አሎ። ግን ክንቅበሎ ክንደልዮ አሎና። ንዝኾነ ካብ ጸጋ አምላኽ ካብ ምቕባል ደው ከብለና ዝኸእል ነገር ደው ክነብሎ አሎና። ጳውሎስ ምስ አምላኽን ምስ ክርስቶስን ዝህልወና ርክብ ክገልጽ እንከሎ ንሕና ነቲ አምላኽ አቕዲሙ ዘዳለወልና ሠናይ ተግባራት እናፈጸምና ምእንቲ ኸንነብር ብክርስቶስ ኢየሱስ ዝፈጠረና ፍጡራት አምላኽ ኢና (ኤፈ. 2: 10) ይብል። ጳውሎስ በዚ ደው አይብልን እዩ። አምላኽ ስለምንታይ ከምዝፈጠረና ክገልጽ እንከሎ ከምቲ ንሱ ካብ መጀመርያ ዝደልዮ ጽቡቕ ሕይወት ክነብር እዩ። እሞ ነዚ አምላኽ ዝደለዮ ጽቡቕ ሕይወት ንነብሮ ዘሎና?

ብርግጽ ጸጋ ብምልኡ ብክርስቶስ ተዋሂቡና እዩ። እንተኾነ ነቲ ጸጋ ብምልኡ ክንቅበሎን አብ ድሕነት ምሉእ ሱታፊ ክህልወና ካብ መጀመርያ ክንፍጠር እንከሎና ክንገብሮ ዝተባህለና ክንገብር አሎና። እምብኣር ነዚ ዕድል ተጠቂምና አብዚ ቅዱስ እዋን ጸም ቫ ሕይወትና ክንቅይር አብ ኢየሱስ መድኃኒና ንምጻእ። “ነቲ ካብ መጀመርያ ክንፍጠር እንከሎና ክነብሮ ዝተደለ ሕይወት ንንበሮ” ካብ አምላኽ አይንፈለ አብኡ ከምንመጽእ ንጽዓር ነዚ ኸኣ የብቅዓና።

አባ ንጉሠ ፍሥሓ